

**МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ**

---

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ**

**РЕАГУВАННЯ НА КРИЗОВІ  
СИТУАЦІЇ У СФЕРІ ОБОРОНИ:  
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**Київ – 2026**

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ

---

ЦЕНТР ВОЄННО-СТРАТЕГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

РЕАГУВАННЯ НА КРИЗОВІ СИТУАЦІЇ  
У СФЕРІ ОБОРОНИ:  
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

*Монографія*

За загальною редакцією доктора військових наук,  
Лауреата Національної премії України  
імені Бориса Патона М. В. Коваля

Видання університету  
2026

УДК351.354:354.355.359

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Національного університету оборони України (протокол № 1 від 27.01.2026)

Рецензенти: *В. Л. Шевченко*, доктор технічних наук, професор, заступник директора Інституту програмних систем Національної академії наук України з наукової роботи;  
*В. А. Савченко*, доктор технічних наук, професор, професор кафедри управління кібербезпекою та захистом інформації Навчально-наукового інституту кібербезпеки та захисту інформації Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій;  
*Ю. А. Гусак*, доктор військових наук, професор, професор кафедри інформаційно-аналітичних технологій інституту інформаційно-комунікаційних технологій та кібероборони Національного університету оборони України.

Авторський колектив: *Р. В. Алієв* (п. 6.7); *С. С. Андреев* (пп. 2.1.3, п. 2.2); *В. С. Артамощенко* (п. 4.4); *В. Д. Бичок* (п. 6.5); *О. В. Войтко* (загальна редакція розділу 6, п. 6.2); *А. С. Гайструк* (п. 6.7); *В. П. Грищенко* (п. 7.2–7.4, глосарій); *О. П. Гудима* (п. 1.1, 2.1, 4.1–4.4, 5.2, 5.4, 7.2–7.4, глосарій); *О. О. Деркач* (пп. 2.1.2); *О. Г. Жук* (п. 6.6); *Д. В. Желзняков* (п. 7.1, глосарій); *Н. Є. Зарецька* (п. 6.6); *О. С. Зозуля* (п. 1.2); *М. В. Каптан* (п. 5.1, 5.3); *М. В. Коваль* (загальна редакція); *В. О. Косевцов* (глосарій); *О. С. Кульчицький* (п. 6.5); *Я. О. Лашин* (п. 6.4); *В. В. Маиталір* (п. 1.1, 7.2, глосарій); *О. О. Медведєв* (п. 6.5); *С. М. Нечхаєв* (глосарій); *О. Ю. Онофрійчук* (п. 6.2.); *Л. А. Панасевич* (п. 6.7); *В. А. Пасюков* (пп. 2.1.2); *К. М. Петренко* (п. 6.3); *О. Ю. Полтораков* (п. 6.1); *Л. І. Приполова* (п. 5.1, 5.3); *О. С. Прокопенко* (п. 6.2.); *Ю. І. Руснак* (п. 5.1, 5.3); *І. М. Сівоха* (п. 6.1); *С. М. Соколюк* (п. 7.1, 7.2–7.4), *В. М. Телелим* (п. 1.1, глосарій); *О. А. Темний* (п. 6.2); *О. В. Терновий* (п. 6.4); *Л. Л. Тютюнник* (п. 6.3); *В. А. Федорієнко* (п. 6.2); *С. М. Фролов* (глосарій); *В. А. Чигринський* (п. 1.2); *В. М. Чернега* (п. 1.1, 2.1.3, 4.4); *М. В. Чучин* (п. 7.1, 7.5, глосарій); *М. М. Шевченко* (п. 1.1, 1.2., 2.1.2, 2.1.3, 2.2, 2.3, 3.1–3.3, глосарій, додатки).

**Реагування на кризові ситуації у сфері оборони: теорія і практика :** монографія / [Коваль М. В., Телелим В. М., Артамощенко В. С. та ін.] / за заг. ред. д-ра військ. наук М. В. Ковалю. – Київ : НУОУ, 2026. – 396 с.

У монографії розглянуто питання реагування на кризові ситуації у сфері оборони. Висвітлено теоретичні засади реагування на кризові ситуації, методологічні засади розбудови й функціонування відповідної системи, принципи системності та практичні аспекти її впровадження. Особливу увагу приділено перспективам нормативно-правового регулювання реагування на кризові ситуації з урахуванням досвіду держав – членів НАТО. У монографії розглянуто інформаційний супровід, концептуальні та інституційні засади реагування на кризові ситуації у воєнній сфері на морі і опрацьовано глосарій в сфері оборони.

Монографія розрахована на науковців, викладачів, здобувачів вищої освіти, військовослужбовців і державних службовців, а також усіх, хто цікавиться проблемами реагування на кризові ситуації у сфері оборони.

УДК 351.354:354.355.359